

Arbeidshefte

Vektorer - R1

Eksamensoppgaver

Eksamen V09 del 1

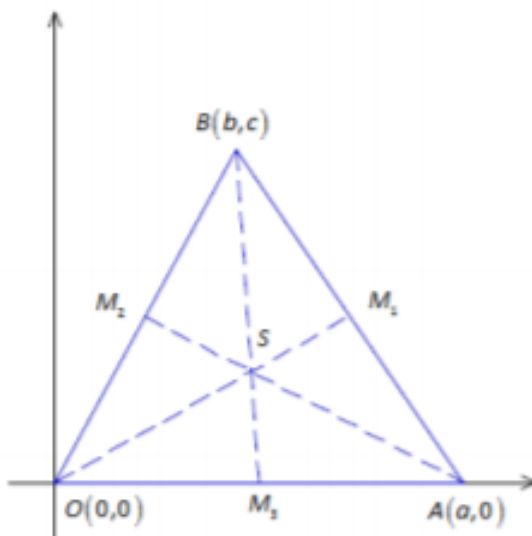
Gitt punktene $A(-2, -1)$, $B(5, 4)$ og $C(4, 7)$.

- a) Bestem \overrightarrow{AB} , \overrightarrow{AC} og \overrightarrow{BC} .
- b) Undersøk om noen av vektorene står vinkelrett på hverandre.

Eksamen V09 del 2

En vilkårlig trekant OAB settes inn i et koordinatsystem med siden OA langs x -aksen. Koordinatene til hjørnene er $O(0,0)$, $A(a,0)$ og $B(b,c)$.

Medianene $\overline{OM_1}$, $\overline{AM_2}$ og $\overline{BM_3}$ skjærer hverandre i S . Se figuren.



a) Vis at koordinatene til midtpunktene er

$$M_1\left(\frac{a+b}{2}, \frac{c}{2}\right), M_2\left(\frac{b}{2}, \frac{c}{2}\right) \text{ og } M_3\left(\frac{a}{2}, 0\right).$$

b) Forklar at det finnes tall x og y slik at

$$\overline{OS} = x \cdot \overline{OM_1} \text{ og } \overline{OS} = \overline{OA} + y \cdot \overline{AM_2}$$

c) Vis at spørsmål b) gir oss likningssettet

$$x \cdot \frac{a+b}{2} = a + y \cdot \left(\frac{b}{2} - a\right) \text{ og } x \cdot \frac{c}{2} = y \cdot \frac{c}{2}$$

Finn x og y .

d) Forklar at koordinatene til skjæringspunktet mellom medianene er $S\left(\frac{a+b}{3}, \frac{c}{3}\right)$.

e) Bestem forholdene

$$\frac{|\overline{OS}|}{|\overline{OM_1}|}, \frac{|\overline{AS}|}{|\overline{AM_2}|} \text{ og } \frac{|\overline{BS}|}{|\overline{BM_3}|}$$

Kommenter.

f) Bestem koordinatene til punktet B i det tilfellet at $O(0,0)$, $A(6,0)$ og $S(1,4)$.

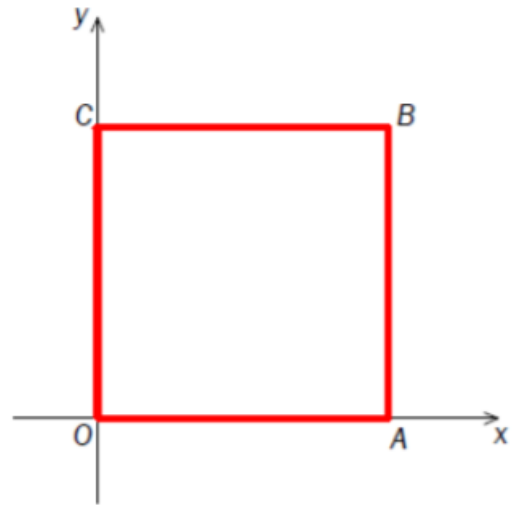
Eksamen H09 del 1

Et kvadrat $OABC$ med side a er plassert i et koordinatsystem. Hjørnet O er i origo, og A ligger på førsteaksen. Se figuren til høyre.

- 1) Bestem koordinatene til punktene A , B og C uttrykt ved a .
- 2) Vis at diagonalene i kvadratet står vinkelrett på hverandre.

Vi har punktene $A(1, 2)$, $B(1, 4)$ og $C(6, 2)$

- 1) En linje l går gjennom A og B . Bestem en parameterfremstilling for l .
- 2) En linje m går gjennom C og er parallell med vektoren $[-2, 1]$. Finn skjæringspunktet mellom l og m ved regning.



Eksamen V10 del 1

Vi har vektoren $\vec{a} = [3, 5]$.

- 1) En vektor \vec{b} er dobbelt så lang som \vec{a} og har motsatt retning av \vec{a} .
Skriv \vec{b} på koordinatform.

- 2) Finn koordinatene til en vektor \vec{c} som står normalt på \vec{a} .

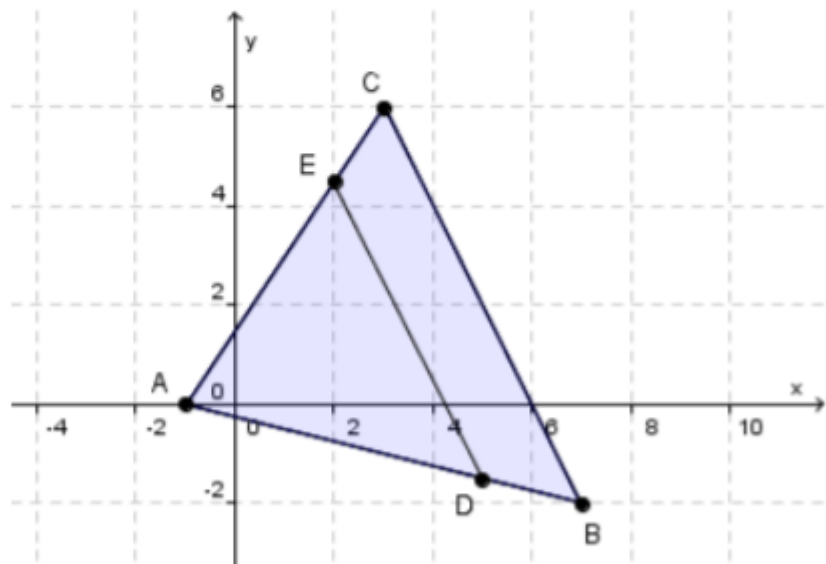
Eksamen H10 del 2

Punktene $A(-1,0)$, $B(7,-2)$ og $C(3,6)$ er hjørner i en trekant.

a) Bestem koordinatene til vektorene \overrightarrow{AB} og \overrightarrow{AC} . Finn $\angle A$ i $\triangle ABC$ ved regning.

Punktet D ligger på AB slik at $\overrightarrow{AD} = \frac{3}{4} \cdot \overrightarrow{AB}$.

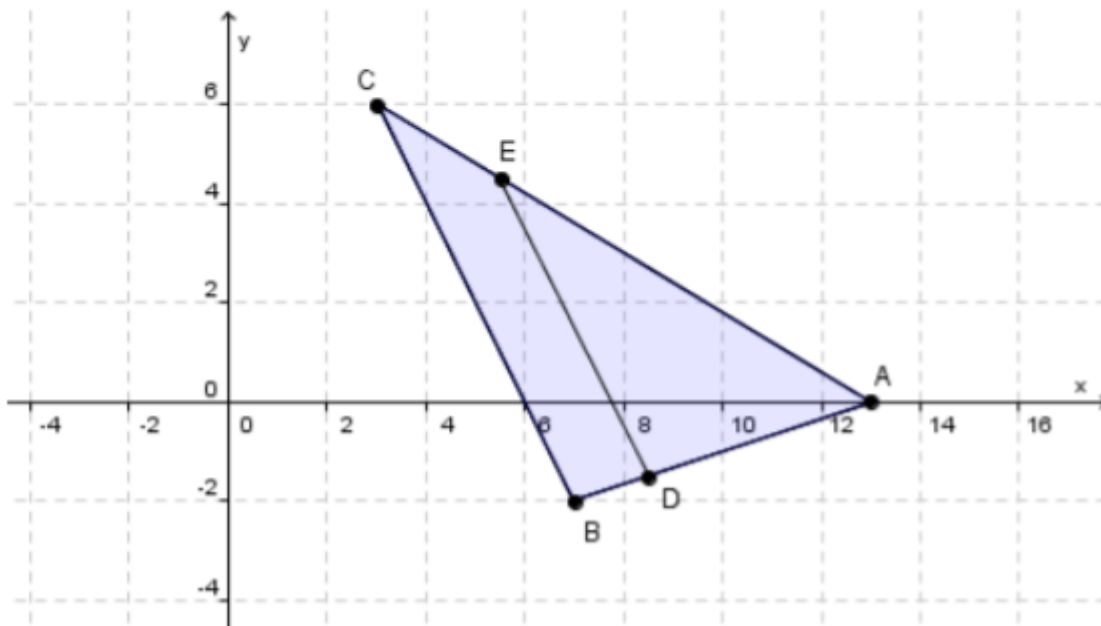
Punktet E ligger på AC slik at $\overrightarrow{AE} = \frac{3}{4} \cdot \overrightarrow{AC}$. Se figur 1.



Figur 1

b) Vis at $\overrightarrow{DE} = [-3, 6]$. Forklar at $\overrightarrow{DE} \parallel \overrightarrow{BC}$.

Vi lar nå hjørnet A ha koordinatene $(t,0)$. Ved å variere verdien til parameteren t kan vi få A til å «gli» fram og tilbake på x -aksen. Figur 2 viser hvordan trekanten ser ut når $t=13$.



Figur 2

- c) Forklar at \overline{DE} har samme lengde for alle verdier av t .
- d) Bestem ved regning verdier for t slik at $\angle A = 90^\circ$
- e) Finn ved regning, eller ved hjelp av dynamisk programvare, andre verdier for t slik at $\triangle ABC$ blir rettvinklet.

Eksamen V11 del 2

Punktene $A(2, -1)$ og $B(5, 3)$ er gitt

a) Finn \overrightarrow{AB} og regn ut $|\overrightarrow{AB}|$.

Vektoren $\overrightarrow{AC} = [-1, 2]$ er gitt.

b) Bestem koordinatene til punktet C .

c) Regn ut $\overrightarrow{AC} \cdot \overrightarrow{BC}$ og kommenter svaret.

En rett linje l går gjennom punktet $P(3, -4)$ og er parallell med \overrightarrow{AC} .

d) Finn en parameterframstilling for linjen l .

e) Finn koordinatene til punktet der l skjærer y -aksen.

Punktet $Q(8, 6)$ er gitt. En vektor \overrightarrow{QR} har lengden 10, og R er et punkt på linjen l .

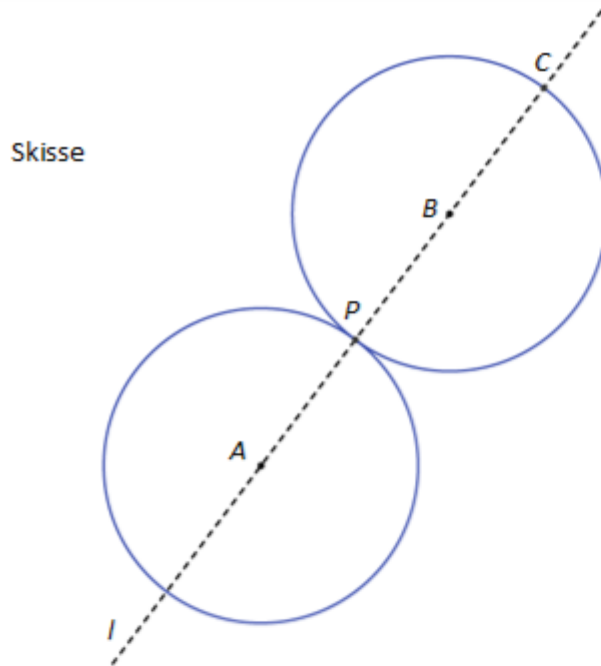
f) Bestem koordinatene til R .

Eksamen H11 del 1

Vi har gitt punktene $A(1, 0)$, $B(3, 4)$ og $C(2, t)$

- 1) Bestem vektorene \overrightarrow{AB} og \overrightarrow{AC} .
- 2) Bestem t slik at $\angle A = 90^\circ$
- 3) En sirkel har AB som diameter. Bestem likningen til sirkelen.

Eksamen H11 del 2



To sirkler med samme radius har sentrum i henholdsvis A og B . Sirklene tangerer hverandre i punktet P .

Sirkelen med sentrum i A har likningen

$$x^2 + y^2 + 6x + 4y - 12 = 0$$

Sirkelen med sentrum i B har likningen

$$x^2 + y^2 - 6x - 12y + 20 = 0$$

a) Vis ved regning at sentrum i sirkelene har koordinatene $A(-3, -2)$ og $B(3, 6)$.

b) Forklar at punktene A , P og B alle ligger på en rett linje l .

Vis at punktet P har koordinatene $P(0, 2)$.

c) Finn en parameterframstilling til l .

d) Linjen l skjærer sirkelen med sentrum i B også i punktet C .

Bestem koordinatene til punktet C .

Eksamen V12 del 2

Vi har gitt punktene $A(-3,-2)$, $B(6,3)$ og $C(2,4)$

- a) Bestem $\angle BAC$ ved å bruke vektorregning.
- b) Bestem koordinatene til et punkt D slik at $\square ABCD$ blir et parallellogram.

Eksamen V12 del 2

Punktene $A(2,4)$ og $B(4,2)$ ligger på en sirkel slik at AB er diameteren til sirkelen.

Vis ved regning at likningen til sirkelen er $(x-3)^2 + (y-3)^2 = 2$

Eksamen V12 del 2

- a) Bestem en parameterframstilling for en rett linje l som går gjennom punktene $E(2,4)$ og $F(7,-1)$.
- b) Bestem skjæringspunktene mellom l og koordinataksene.
- c) Bestem ved regning avstanden fra punktet $G(6,3)$ til l .